

Faglige delmål og slutmål for samfundsfag

Her kan du læse om, hvad undervisningen i samfundsfag på Højbo sigter mod og hvad den bygges op omkring.

Trin 1 og 2.

På Højbo har man på trin 1 og trin 2 ikke samfundsfag.

Det faglige indhold som peger i retning af faget indgår i gruppetimerne. Det betyder dog ikke at samfundsfagets indhold er fraværende fra undervisningen.

Især på trin 2 begynder vi at arbejde med samfundsforhold, tage centrale begreber op (f.eks. magt, miljø, styreformer.), diskutere problemstillinger og se på kilder (f.eks. avisartikler, statistikker, informationsmateriale.)

På trin 2 har man praktik i 5. og 6. kl., hhv. på skolen og en arbejdsdag på forældrenes arbejdspladser. Her læres der om job, arbejde, arbejdsmarkedet, løn, skat, osv.

Desuden indgår emner fra faget i tværfaglige opgaver, læsning af litteratur, arbejdet med historie, geografi, osv.

Trin 3.

På trins 3, dvs. i 7., 8. og 9. kl., har man specifikt faget; samfundsfag.

I undervisningen stræber efter;

- At opfylde fagets mål,
- At opnå en bred baggrundsviden og -forståelse,
- At være nysgerrige og stimulere interessen for samfundsforhold,
- At i vidt omfang at inddrage og arbejde ud fra kilder,
- At få gang i mundtøjet og diskutere og træne argumentation,
- At kunne analysere og respektere andres synspunkter og handlinger
- At gøre det klart at samfundsforhold betyder noget konkret for elevernes liv – at vi alle er påvirket af dem og selv kan påvirke dem.

Gang i mundtøjet.

Samfundsfag er et diskussionsfag.

Det at kunne diskutere, se sagen fra forskellige synsvinkler, og indgå i en dialog og debat, er af afgørende betydning.

Vi lægger meget vægt på at den enkelte elev skal på banen.

Det handler om at gøre rige erfaringer med at deltage i samtale og debat i undervisningen.

Dels er prøveformen i 9. kl. mundtlig og dels er det netop igennem dialog og diskussionen, at eleverne har bedst mulighed for at afprøve og udvikle selvstændige synspunkter, retorik og argumentation.

Projekt i februar.

Ikke mindst i det årlige projektarbejde arbejder eleverne ud fra samfundsfaglige indgangsvinkler. Hele trin 3 deltager i det ugelange projekt forløb, der afsluttes med fælles fremlæggelser for interesseret publikum.

Prøve.

Samfundsfag indgår som prøviefag på Højbo, ligesom det gør i folkeskolen.

Det vil sige, at faget kan blive udtrukket som prøviefag ved afgangsprøven i 9. kl..

Chancen for at faget udtrækkes er 33%. Prøven foregår som en mundtlig prøve, med læsning af ukendte kilder indenfor et opgivet tema i 40 minutters forberedelsestid, efterfulgt af 20 min. eksamination. Der gives én karakter efter 7 trinsskalaen.

Formål.

- Formålet med undervisningen i samfundsfag er, at eleverne udvikler lyst og evne til at forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv og til aktiv medleven i et demokratisk samfund.
- Undervisningen skal medvirke til, at eleverne udvikler historie- og samfundsbevidsthed, kritisk sans og færdighed i at iagttage, analysere og vurdere nationale og internationale samfundsforhold og konflikter.
- Undervisningen skal bidrage til, at eleverne på baggrund af et personligt tilegnet værdigrundlag deltager aktivt i samfundsudviklingen.
- Den enkelte elev skal udvikle ansvarlighed for løsningen af fælles opgaver og erhverve viden om samfundet og dets historiske forudsætninger.

Fagets mål og indhold.

Her konkretiseres formålet.

De centrale kundskabs- og færdighedsområder er:

- Menneske og stat
- Menneske og samfund
- Menneske og kultur
- Menneske og natur

I samfundsfag skal de grundlæggende kundskaber og færdigheder i hvert af de fire områder udvikles som en helhed gennem undervisningen både i faget samfundsfag, og i tværgående emner og problemstillinger.

Undervisningen i samfundsfag bygger bl.a. på kundskaber og færdigheder, som eleverne har erhvervet sig i fagene biologi, geografi og især historie.

De 4 områder er grundlaget for tilrettelæggelsen, gennemførelsen og evalueringen af undervisningen, således at eleverne får mulighed for at

- forstå sig selv som en del af samfundet, som man både påvirkes af og kan påvirke
- placere eget og andres hverdagsliv i et samfundsmæssigt og historisk perspektiv
- udvikle deres personlige værdigrundlag med henblik på at tage stilling til og få lyst til at påvirke aktuelle begivenheder
- analysere, tolke og vurdere samfundsforhold og konflikter og formidle resultaterne.

Efter 9. klassetrin:

Menneske og stat;

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- redegøre for hovedlinierne i det danske demokratiske system og dets historie, herunder forskellen mellem den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt
- give eksempler på interesseorganisationer og græsrodsbevægelser
- redegøre for og forholde sig til hovedprincipperne i den danske velfærdsstat
- beskrive samspillet mellem stat, region og kommune
- beskrive de store linier i EU's historie og opbygning
- kende til Danmarks placering i Norden, EU, FN og NATO.

- Kende til andre styre- og statsformer.

Menneske og samfund;

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- beskrive, hvordan det enkelte menneske indgår i forskellige grupper og fællesskaber
- give eksempler på, hvordan gruppetilhørsforhold danner grundlaget for det enkelte menneskes normer og værdier
- gøre rede for hovedtræk i udviklingen fra landbrugssamfund over industrisamfund til videnssamfund
- gøre rede for, hvordan samfundet, herunder arbejdsmarkedet, forandrer sig og stiller krav til nye kompetencer og videreuddannelse
- beskrive forskellige politiske partiers synspunkter
- give eksempler på, hvordan unge kan deltage i demokratiske processer i hverdagen, først og fremmest i klubber, i skolen og i kommunen
- kende til det globale medieudbud
- give eksempler på unges hverdag i Europa.
- Kende til globale konflikter og problemstillinger

Menneske og kultur;

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende forskellige kulturer og subkulturer, deres værdier og normer
- give eksempler på forskellige kulturmøder og tage udgangspunkt i de værdier, der ligger til grund for religioner og normer
- beskrive forskellige livsformer
- give forklaringer på nationalisme, herunder fremtrædelsesformer og historiske baggrunde
- give eksempler på, hvordan hverdagen i forskellige typer af samfund præges af globalisering.

Menneske og natur;

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- beskrive naturen som ressource
- give eksempler på naturforvaltning og positive og negative reaktioner fra borgere
- vurdere økologiske problemstillinger
- gøre rede for menneskers brug af naturen.